

Европейска
инвестиционна
банка

банката на *ЕС*

Доклад за дейността

2012

Научноизследователската и развойната дейност в шведската инженерингова група „Сандвик“ за високи технологии допринася за укрепване на водещите позиции на Европа в областта на промишлените технологии. ЕИБ подпомага иновациите като двигател на устойчивия растеж и конкурентоспособността в Европа. През 2012 г. банката инвестира близо 9 млрд. евро в икономиката на знанието.

Съдържание

- 2** Основни резултати през 2012 г.
- 4** Обръщение на президента
- 6** Отключване на потенциала на Европа за растеж
 - 8** Подкрепа на иновациите, за постигане на интелигентен растеж в Европа
 - 10** Изграждане на взаимосвързана Европа
 - 12** Стимули за възстановяване на икономиката
 - 14** Подкрепа за малки и средни предприятия
- 16** Подкрепа за икономическата и социалната равнопоставеност
 - 17** Импулс за по-слабите в икономическо отношение региони
 - 18** Целеви продукти за усвояване на средства от структурните фондове
 - 19** Приспособяване към извънредни обстоятелства
 - 20** Подкрепа за по-слабо развитите региони
- 22** Опазване на околната среда — финансиране на мерки, свързани с изменението на климата
 - 23** Впрягане на финансовите средства в служба на по-ниските емисии
 - 23** Повишаване на устойчивостта спрямо климатичните промени
 - 25** Специализирани фондове и инициативи
 - 26** Помощ за „зелените“ градове
- 29** Тласък на устойчивия растеж извън ЕС
- 32** Стабилен финансов партньор
- 33** Най-големият наднационален кредитополучател в света
- 34** Органи на управление на ЕИБ

Основни резултати през 2012

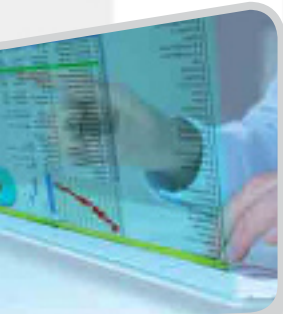
Общият обем на заемите достига **52 млрд. евро** в подкрепа на растежа и заетостта както в ЕС, така и извън него

Финансирани **400 проекта** в над 60 държави

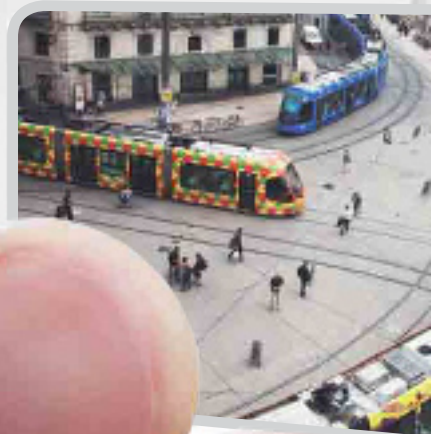
Близо **9 млрд. евро**, инвестирани в иновации

Финансирането на най-тежко засегнатите от икономическата и финансовата криза региони в ЕС достига **15 млрд. евро**

200 000 малки и средни предприятия получават финансиране в размер на **13 млрд. евро** от Групата на ЕИБ

Одобряване на увеличение на капитала с **10 млрд. евро**, благодарение на което за периода 2013-2015 г. са привлечени допълнително **60 млрд. евро** за заеми по проекти в ЕС

Заеми в размер на близо **7 млрд. евро** за свързване на транспортни и енергийни мрежи в Европа

Заеми за мерки срещу изменението на климата: **13 млрд. евро**

Обръщение на президента

Европейският съюз е изправен пред трудни икономически условия и растяща безработица, които се отразяват тежко на нашите общества и особено на младежта. Няма никакво съмнение, че тези извънредни обстоятелства изискват извънредни мерки и съгласувани действия в Европа, за да преодолеем кризата.

В качеството си на банката на ЕС, ЕИБ е призвана да се намеси решително, за да осигури инвестиции в проекти, които съдействат за растеж и създаване на работни места. По тази причина, съм особено горд, че през първата година на президентския ми мандат в ЕИБ, нашите акционери – държавите членки на ЕС – взеха историческото решение почти да удвоят внесения капитал на ЕИБ, като го увеличат с 10 млрд. евро. Сега имаме готовност да увеличим кредитирането до близо 200 млрд. евро през следващите три години - до 2015 г.

С държавите членки на ЕС се споразумяхме се да насочим дейността си за финансиране в Европа към иновациите и професионалните умения, МСП, ефективното усвояване на ресурси (в т.ч. чиста енергия) и стратегическата инфраструктура в подкрепа на главната ни цел – устойчив растеж. Именно в тези

области достъпът до финансови средства е най-затруднен и именно тук средствата от ЕИБ ще мобилизират допълнителни средства от частния сектор, за да бъде постигнат максимален растеж и заетост. Като съчетаваме финансирането от ЕИБ с бюджетни средства от ЕС, бихме могли да постигнем още по-значими резултати.

В миналото, ЕИБ е откликвала на конкретните потребности на най-тежко засегнатите от кризата региони. Тя ще продължи да прави това и в бъдеще, тъй като в много случаи нашата банка е единствената финансова институция, способна да изпълни тази мащабна задача.

През 2012 г. нашата банка изпълни договорения план за дейността и финансира близо 400 проекта в над 60 държави, в размер на 52 млрд. евро. Съобразно стремежа ни да работим „повече и по-добре“ в името на растежа и работните места в ЕС, ще положим още повече усилия за повишаване качеството на проектите, които финансираме. С оглед на това сме въвели по-строги системи за оценка, които ще спомогнат за получаване на по-ясна представа за резултатите от финансираните от нас проекти.

В качеството си на банката на ЕС, ЕИБ е призвана да се намеси решително за да осигури инвестиции в проекти, които съдействат за растеж и създаване на работни места.

Консултантските услуги, с които помагаме на държавите членки да подготвят и изпълняват обосновани инвестиционни проекти, доказваха предимствата си за подобряване възможностите за разработване на годни за финансиране от ЕИБ проекти, както и за проекти, осъществявани със средства от структурните фондове.

Дейността на ЕИБ по финансиране се допълва от конкретни инструменти, с които разполага Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ), чиято цел е предоставянето на рисков капитал на МСП и на нови дружества, както и микрофинансирането. Особено внимание се обръща на съвместните начинания, сред които са съчетаването на гаранции от ЕИФ със заеми от ЕИБ за МСП.

Извън ЕС, банката продължи да финансира проекти в размер на 7,4 млрд. евро в подкрепа на външно-политическите цели на Европейския съюз. Страните на предприсъединителен етап и съседните на изток и на юг страни остават наши главни приоритети. Но ЕИБ е също така и финансовия лост на Европейския съюз по цял свят, чрез който той участва в процеса на глобализация през 21 век.

Финансовата ни стабилност се изразява в нашата кредитна оценка AAA, която ни позволи през 2012 г. да привлечем 71 млрд. евро средства на международните капиталови пазари. Това е важен стимул, защото тези средства се вливат в оборота на реалната икономика. Също така, това е ясен знак за доверието в ЕИБ и в „марката ЕС“ като цяло.

Като банката на ЕС, през 2013 г. ще се концентрираме върху изпълнението на нашата стабилизираща роля и ще бъдем надежден партньор в обосновани проекти в ЕС и извън него. Проектите, които финансираме, променят реално живота на хората, като осигуряват работа в стотици хиляди малки предприятия и дават бъдеще на важни за растежа инфраструктурни проекти в най-тежко засегнатите от кризата региони, или като постоянно подкрепят най-напредничавите иновации и чистата енергия, които спомагат за съхраняване конкурентно предимство на Европа в световен мащаб.

Вернер Хойер

Отключване на потенциала на Европа за растеж

Като поставя финансите в услуга на реалната икономика, през 2012 г. ЕИБ подписа договори за финансиране в размер на 52 млрд. евро, отдавайки преимущество на проекти с най-силно отражение върху растежа и създаването на работни места.

Дейността на ЕИБ в подкрепа на дългосрочното инвестиране в полза на растежа в Европа и извън нея придоби още по-голямо значение на фона на икономическите предизвикателства в наше време. ЕИБ използва финансовия и икономическия си експертен опит за подобряване на финансирането в нуждаещи се от подкрепа области, особено в по-слабите в икономическо отношение региони на Европа и страни, намиращи се в периферията на ЕС. Наред с това, ЕИБ играе ролята на катализатор за инвестиции от частния и държавния сектор, като гарантира за качеството на проектите и привлича съфинансиране. По този начин се осигуряват финансови средства за главните двигатели на растежа като професионалните умения и иновациите, стратегическата инфраструктура, МСП и проекти за изменение на климата.

Увеличаване на капитала с цел допълнително кредитиране в ЕС

От 2008 г. насам ЕИБ е важен фактор в плана за икономическо възстановяване на европейската икономика, като осигурява огромни обеми заемни средства преди да се върне през 2012 г. към заплануваното поограничено кредитиране, за да съхрани финансовата си мощ и възможности за привличане на средства на финансовите пазари при изгодни условия.

През 2012 г. акционерите на ЕИБ (27-те държави членки) се договориха за увеличаване на капитала с 10 млрд. евро, с което да гарантират допълнително финансиране до 60 млрд. евро за държавите членки в подкрепа на реалната икономика за периода 2013-2015 г. Увеличеният капитал ще позволи на банката да засили подкрепата за затруднени в достъпа си до финансови средства сектори. Наред с това, банката ще продължи да съчетава собствените си финансови възможности с тези на ЕС, за да повиши ефективността и да постигне максимален ефект по отношение на растежа и създаването на работни места.

ЕИБ е банката на ЕС и като такава, полага усилия да даде начален тласък на растежа и на заетостта в Европа. Работим повече и по-добре, за да може икономиката на Европа да се развива отново в правилната посока.

Подкрепа

за иновациите за постигане на интелигентен растеж в Европа

ЕИБ инвестира в пионерски изследвания, като например Големия адронен ускорител (колайдер) на ЦЕРН, Женева. Заем в размер на 300 млн. евро подпомогна изграждането на ускорителя на елементарни частици, което позволи да бъде направен пробив в научните изследвания през 2012 г.

Насочването на инвестиции към иновациите е от решаващо значение, тъй като финансирането на този сектор е силно застрашено от съкращаването на разходите по време на криза. През 2012 г. ЕИБ инвестира близо 9 млрд. евро в ЕС за подпомагане на иновациите и професионалните умения.

Ускоряване на иновациите

Научноизследователската, развойната и иновационната дейност (НИРИД) е от жизнено важно значение за укрепването на конкурентоспособността на Европа. ЕИБ спомага за финансирането на НИРИД както в научноизследователските учреждения, така и в частния сектор, а в същото време насърчава и обмена на знания между тях.

През 2012 г. ЕИБ започна преглед на предлаганите от нея продукти с цел да засили подкрепата си за инвестиции в НИРИД. Очаква се обзора на пазара и проучването на сектора да породят нови финансови продукти, които да спомогнат за преодоляване на пазарните и структурните слабости, благодарение на което новаторските идеи да създадат реални възможности за стопанска дейност.

Цифровата икономика – ключ към дългосрочния растеж

Основаната на интернет информация и информационните и компютърните технологии (ИКТ) са неотменни движещи сили на растежа, като се има предвид, че ширококоловите мрежи са създали 2,1 млн. допълнителни работни места в ЕС според разчетите за периода 2006-2012 г. Необходими са инвестиции в далекосъобщителната инфраструктура, за да бъде задоволена растящата нужда в Европа от данни, а това е и една от главните цели на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа. Поради това, свръхбързият интернет, мобилните мрежи и изчислителните технологии в облак са приоритетни области за банката. През 2012 г. банката отпусна заеми в размер на 1,5 млрд. евро за вложения в информационни и комуникационни технологии в рамките на финансирането на иновациите.

Избор на иновации с висока добавена стойност

По-рисковите проекти с по-изразена добавена стойност в областта на приоритетните технологии заемат централно място в инвестиционната дейност на ЕИБ и на ЕИФ, което се дължи до известна степен на нежеланието на частните фондове за рисков капитал да поемат рискове, свързани с началното финансиране на иновационни предприятия. През 2012 г. Европейският инвестиционен фонд

(ЕИФ), който финансира МСП чрез новаторски механизми, внедри Механизма за споделяне на риска (МСР). Този механизъм има за цел да поощри банките да сключват кредитни и лизингови договори с МСП, които извършват научноизследователска, развойна и иновационна дейност. Вече са подписани седем договора на обща стойност 345 млн. евро.

Тласък за интелигентния растеж

Иновацията изисква професионални умения, а качествено образование е задължителен гравитен елемент на водещите икономики на XXI в. През 2012 г. ЕИБ подпомогна образованието и професионалното обучение със заеми в размер на 1,5 млрд. евро.

Усилията на ЕИБ са насочени към инвестиции, които повишават качеството на образованието и утвърждават Европейското пространство за висше образование и Европейското научноизследователско пространство. Основната цел е подобряване на съгласуваността и интегриране на висшето образование и на научния потенциал в Европа. Подкрепата на ЕИБ се изразява във финансиране на инвестиции в училищни и университетски съоръжения, в повишаване на качеството и конкурентоспособността на висшето и полувисшето образование и инициативи за трансфер на технологии, които насърчават иновациите чрез преодоляване на различията между учебните заведения и стопанските субекти.

Основаните на интернет информационни и компютърни технологии (ИКТ) са неотменни двигатели на растежа, като ширококоловите мрежи създават близо 2,2 млн. нови работни места в ЕС в периода 2006-2015 г. През 2012 г. ЕИБ отпусна заеми в размер на 1,5 млрд. евро за инвестиции в ИКТ.

Изграждане на взаимосвързана Европа

Доизграждането на водозащитната стена Масвлакте 2 през 2012 г. бе стъпка напред към завършване на разширението на пристанището в Ротердам. ЕИБ подпомага този знаков инфраструктурен проект със заем в размер на 900 млн. евро.

Стратегическите транспортни артерии са от жизнено значение за повишаване и поддържане на конкурентоспособността на европейските предприятия, а в същото време създават работа за милиони европейци. През 2012 г. ЕИБ отпусна заеми в размер на 6 млрд. евро за основни пътни мрежи в ЕС.

ЕИБ е естествен финансов партньор за мащабни инвестиции в транспортни мрежи, поради размера им, дългосрочните перспективи и финансовите затруднения, които трябва да преодоляват националните и регионалните органи, за да инвестират в тях. Банката насочва вниманието си към инфраструктурни проекти от полза за цялото общество, а експертният ѝ опит привлича допълнителни средства от други инвеститори.

През 2012 г. банката подкрепи 30 големи проекта за транспортна инфраструктура и свърза десет страни от ЕС в трансевропейската транспортна мрежа (ТЕМ-Т). Трансевропейските транспортни артерии укрепват търговския потенциал както в ЕС, така и извън него и тласкат напред икономическия растеж. Освен това, транспортният сектор е сред големите работодатели, тъй като осигурява всяко двадесето работно място в Европа.

ЕИБ предоставя финансиране за всички видове транспорт, както и материално-техническа подкрепа и интелигентни транспортни системи. В резултат на това се

получават осезаеми ползи за всички стопански предприятия и граждани, които ползват благата на една по-ефикасна, устойчива и ефективна транспортна система.

Начало на Инициативата за проектни облигации

През 2012 г. ЕИБ и Европейската комисия започнаха пилотния етап на инициативата за проектни облигации, с цел да се увеличи финансирането на важни инфраструктурни проекти, като се привличат институционални инвеститори, сред които пенсионни фондове и застрахователни дружества.

Проектните облигации целят да съдействат на проектните компании да емитират облигации, годни да привлекат инвестиции. Чрез механизма за споделяне на риска на Комисията и ЕИБ, кредитният рейтинг на първокласните облигации ще се повиши достатъчно, за да привлекат институционални инвеститори. По този начин бюджетните средства от ЕС ще бъдат усвоявани по-ефективно, а ценните проекти ще бъдат осъществявани в по-кратки срокове.

В хода на пилотния етап, 230 млн. евро от бюджета на ЕС са заделени за гаранции по инфраструктурни инвестиции в транспорт, енергетика и съобщения, които ще бъдат насочени към привличане на средства на капиталовите пазари. ЕИБ отговаря за пилотния етап в периода 2012-2013 г. преди евентуалното пускане на пазара през 2014 г.

Съвместните начинания, които обединяват публични и частни средства, могат да допринесат за преодоляване на недостига на средства. Независимо от спада в броя на публично-частните партньорства (ПЧП) по време на кризата, те продължават да бъдат фактор в инвестиционната дейност, особено в областта на транспортните мрежи. ЕИБ има значителен опит и експертни знания в тази сфера и заема важно място в Европейския център за експертни знания в областта на ПЧП (ЕРЕС). Тази съвместна инициатива на ЕИБ, Европейската комисия и 35 държави членки, както и страни кандидати оказва помощ на споменатите страни чрез обмен на знания и водещи практики в областта на ПЧП. През 2012 г. са предоставени консултации и насоки по редица въпроси, от осигуряване на достъп до широколентови мрежи до енергийна ефективност в обществените сгради и финансиране на ПЧП с проектни облигации.

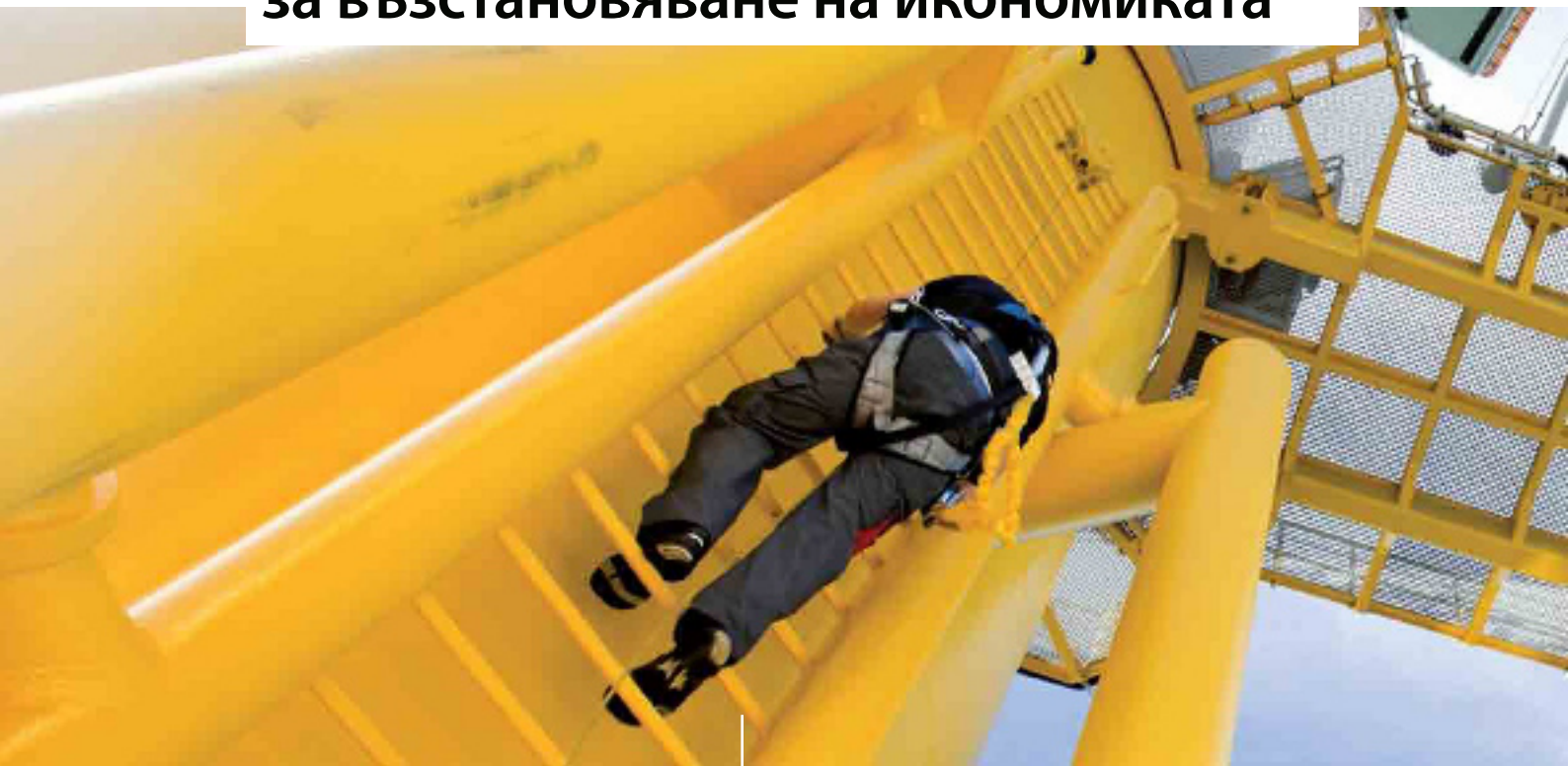
Допълнителна помощ и практически съвети за органите на властта за разработване, проектиране и изпълнение на дейности по ПЧП са сред основните препоръки в публикуван през 2012 г. доклад на Европейския център за политика, мозъчен тръст в Брюксел. Докладът е изготвен с помощта на ЕИБ и други заинтересовани лица. В доклада се подчертава необходимостта отговорните за политиката на ЕС лица да застанат начело на инициативата за проектните облигации, ако искат те да се превърнат в траен елемент от източниците на финансиране за европейската инфраструктура. Според доклада, ще се наложи да бъдат преодолените редица пречки, преди Европа да получи максимална полза от инвестициите на публични и частни средства.

ЕИБ предоставя общо 850 млн. евро за проекта за високоскоростен железопътен превоз в Бретан. Сред водещите приоритети на банката е съживяването на селските райони и по-добрия достъп до трансевропейските мрежи.

Стимули

за възстановяване на икономиката

Като кредитира енергетиката в Европа, ЕИБ подпомага развитието на една устойчива, конкурентоспособна и сигурна енергийна система, която е съобразена с икономическите, социалните и екологичните потребности на обществото. През 2012 г. ЕИБ осигурява 4,5 млрд. евро за енергийни проекти в ЕС.

ЕИБ играе важна роля във финансирането на енергийната инфраструктура и е сред най-големите източници на средства за инвестиции в електропреносната мрежа в Европа. Сред основните обекти на финансиране за ЕИБ са енергийните системни връзки, интелигентните мрежи и устойчивото енергопроизводство.

Сигурност на доставките в Европа

Инвестициите в мрежите с цел обновяване и допълване на системите за енергийни доставки укрепват вътрешния пазар. Подкрепата за интелигентни мрежи и подобренията в съхранението на енергия също спомагат за по-доброто оползотворяване на електроенергия от възобновяеми източници. През изминалата година финансовата помощ за електроразпределителните мрежи, в т.ч. и електропреносните системи и газопреносната инфраструктура, възлезе на над 3,7 млрд. евро.

Най-голямата ветърна електроцентрала в света край бреговете на Великобритания захранва 320 000 домакинства. ЕИБ се включи във финансирането на крайбрежната преносна мрежа по линия на подкрепата за свързване на възобновяемата електроенергия към електропреносната система.

за улавяне на въглерода и намаляват наситеността с въглерод в електропроизводството най-малко с 20 %.

Допитване за кредитната дейност на ЕИБ в енергетиката

През октомври 2012 г. ЕИБ започна обществено допитване за политиката си на кредитиране в енергетиката. Заинтересовани лица, специалисти по енергетика и широката публика бяха приканени да се включат, в т.ч. и по време на среща с обществеността в Брюксел през декември. Кредитната политика на ЕИБ се основава на целите, залегнали в политиката на ЕС, и се стреми към баланс между сигурността на доставките, конкурентоспособността и действията по отношение на промяната на климата. Банката се готви да приеме преработена политика за кредитиране в областта на енергетиката през 2013 г.

Насърчаване на прехода към устойчива енергия

Електроенергията от възобновяеми източници получи лъвския пай от кредитите за електропроизводство. През 2012 г. банката подпомогна възобновяемите източници с над 2 млрд. евро, производството на газ с по-малко от 0,4 млрд. евро, докато проекти за електропроизводство от въглища или нефт въобще не бяха подпомагани.

ЕИБ ограничи кредитирането на промишлени отрасли с въглеродородни емисии, които заемат по-малко от 1 % от енергийните заеми на ЕИБ от 2005 г. насам. По отношение на рафинериите, финансирането на банката залага на проекти за енергийна ефективност и преобразуване, и напълно изключва проекти за разширение на производствени мощности. В тази посока, финансови средства биват отпускани на електроцентрали на въглища и лигнит само при условие, че подменят производствените си мощности, използват най-добрите налични технологии, имат готовност

Междусистемната връзка на ирландската електроенергийна мрежа с тази на Великобритания е открита през 2012 г. Връзката Изток-Запад е първото успешно пускане в експлоатация на енергиен проект по плана за възстановяване на ЕС с подкрепата на ЕИБ.

Подкрепа за малки и средни предприятия

МСП са гръбнакът на европейската икономика, със значителен принос за заетостта, икономическото развитие и социалното равенство в ЕС. През 2012 г. Групата на ЕИБ осигури над 13 млрд. евро финансови средства за МСП и дружества със средна капитализация в ЕС.

Един от приоритетите на Групата на ЕИБ е осигуряване на по-добър достъп на МСП до финансови средства. В Европа, 99 % от дружествата са МСП, които осигуряват две трети от работните места в частния сектор. Много от тях се сблъскват със затруднения при намирането на финансови средства на приемливи условия. Групата на ЕИБ си сътрудничи с широк кръг от финансови посредници, сред които са местни банки партньори, фондове, лизингови дружества и институции за микрофинансиране, които могат да предоставят финансиране на МСП.

ЕИБ намира пътя за финансиране на МСП

През 2012 г. банката подписа заеми в размер на 10,5 млрд. евро, предоставени на МСП в ЕС чрез

посредници, които ги отпускат на МСП и ги допълват със собствени средства в същия размер.

През последните години ЕИБ полага усилия да подобри достъпа на МСП до кредити чрез по-голяма гъвкавост, опростени процедури и изисквания за по-голяма прозрачност от страна на банките-партньори. Наред с това, ЕИБ изгражда нови структури за допълнително финансиране на МСП в страни със силно ограничена ликвидност като Гърция. Там е създаден целеви гаранционен фонд за МСП, чиято дейност започва през 2012 г. като част от целенасочените усилия на банката да помогне на тази страна.

Подадена ръка на предприятията със средна капитализация

През 2012 г. след двугодишен пробен срок, ЕИБ внедри своята формула за заеми с посредници за предприятия със средна капитализация, т.е. дружества с над 250, но не повече от 3 000 служители. Близко 1,8 млрд. евро под формата на заеми за дружества със средна капитализация вече са подписани в ЕС.

Целева подкрепа от ЕИФ за МСП

ЕИФ улеснява достъпа на европейските микропредприятия, малки и средни дружества до финансови

От производство на спортно оборудване и франзели до ВИК части и кофи за боклук за общините, малките предприятия играят основна роля за запазване на работните места в Европа. През 2012 г. Групата на ЕИБ осигури подкрепа на близо 200 000 МСП и дружества със средна капитализация.

средства, като поема техния риск. Фондът подпомага тези предприятия на ранен етап от развитието им или в зряла фаза с помощта на целеви продукти като дялово участие, гаранции и микрофинансиране. Една от целите на ЕИФ е привличането на допълнително финансиране от други фактори на пазара, за да се даде тласък на предприемачеството и иновациите. През 2012 г. фондът мобилизира общо 12,3 млрд. евро чрез ангажирането на 2,6 млрд. евро за финансиране.

През 2012 г. ЕИФ **осигури 1,4 млрд. евро за рисков покритие на фондове за рисков капитал и за растеж**, като по този начин увеличи възможностите им за инвестиране в МСП. Това изисква работа с нови партньори по линия на Европейския фонд за самостоятелни инвеститори, както и учредяване на нови „фондове на фондовете“ и полагане на основите за привличане на корпоративни инвеститори.

Ангажирани са общо 500 млн. евро под формата на гаранции и други 500 млн. евро под формата на мерки за кредитиране. Гаранциите на ЕИФ, предоставяни чрез финансови посредници, улесняват отпускането на заеми и сключването на лизингови сделки с МСП с помощта на инструменти за споделяне на риска под егидата на две инициативи на ЕС – **Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации (ПКИ) и Съвместни европейски ресурси за микро и средни предприятия („Джерем“)**.

Европейският механизъм за микрофинансиране „Прогрес“, финансиран съвместно от ЕИБ и Европейската комисия, и управляван от ЕИФ, съдейства на микропредприятия и физически лица, за които често е по-трудно да достигнат до обичайната банкова система. Тъй като девет десети от МСП са микропредприятия с по-малко от десет служители, този механизъм подпомага самонаетите и намаляването на безработицата. През 2012 г. ЕИФ ангажира над 100 млн. евро по тази програма и се утвърди като най-важният източник на средства за микрофинансиране в ЕС. ЕИФ също така продължи да предоставя техническа и финансова помощ посредством програмата **„Съвместна инициатива в подкрепа на институциите за микрофинансиране в Европа“ („Джасмин“)**.

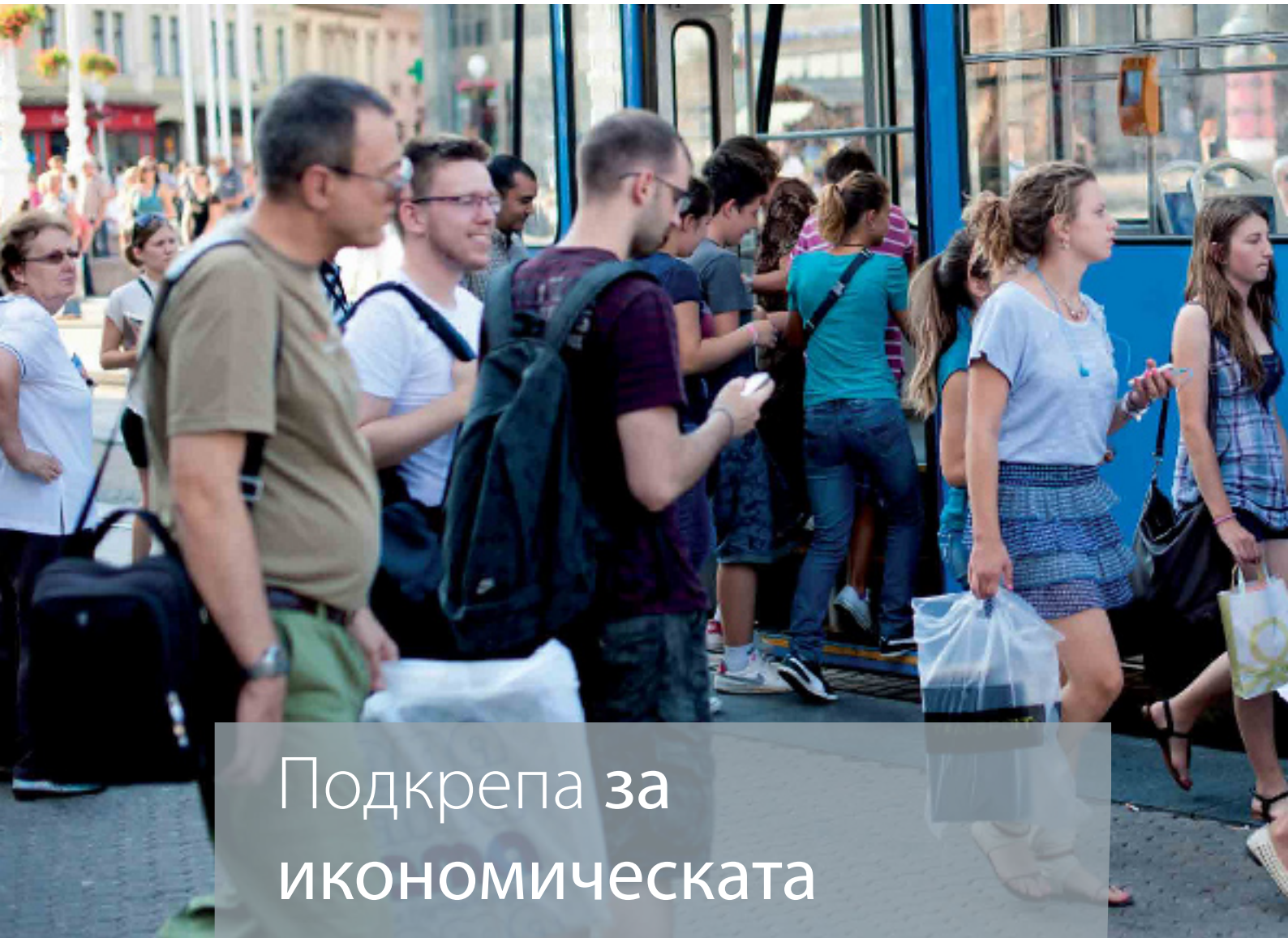
Партньорството с държавите членки и с националните институции за насърчително финансиране е в центъра на стратегическото развитие на ЕИФ и на усилията му в регионален план. През 2012 г. ЕИФ започна четири нови инициативи с 420 млн. евро за инвестиции.

Инициативата **„Джерем“** спомага за икономическото развитие в определени региони на Европа, в които МСП изпитват особени затруднения при намиране на финансови средства. Централните и регионалните власти могат да разчитат на „Джерем“ за осигуряване на средства от Европейския фонд за регионално развитие. През 2012 г. ЕИФ управлява 14 доверителни фонда в десет европейски държави с над 1,25 млрд. евро под управление.

Независимо дали става дума за биотехнологии, лазерни технологии или ръчно производство на изделия, ЕИФ помага за развитието на малките предприятия и на микропредприятията. През 2012 г. фондът подпомогна предприемачеството и иновациите с привличане на **12,3 млрд. евро**, като ангажира и 2,6 млрд. евро.

Подкрепа за икономическата и социалната равнопоставеност

Кредитирането на икономически по-слабо развитите региони спомага за укрепване на социалното и икономическото устройство на ЕС. Банката съдейства за по-ефективното усвояване на публичните финанси, с цел преодоляване на дефицитите по време на строги финансови ограничения. През 2012 г. ЕИБ отпусна заеми в размер над 15 млрд. евро за проекти, които ще ускорят растежа в икономически по-слабо развитите райони на ЕС.

ЕИБ е ангажирала близо 20 млрд. евро в допълнение към 30 млрд. евро по Съвместния план за действие в подкрепа на икономическото възстановяване и растежа в Централна и Югоизточна Европа. Тук ЕИБ обръща особено внимание на малките предприятия, възобновяемата енергия, енергийната ефективност и проекти за иновации и икономическо сближаване.

Импулс за по-слабите в икономическо отношение региони

Икономическата криза се отрази особено тежко на по-слабите в икономическо отношение региони на ЕС, което засили разслоението. ЕИБ предприема целенасочени действия за връщане на тези региони в руслото на устойчивия растеж. Близо една трета от заемите на ЕИБ в ЕС са заделени именно за този приоритет. Централно място заема финансирането на главната инфраструктура, чрез която да бъде осигурена стопанска дейност и работни места. Проява на това са проектите, които подобряват градската среда и ускоряват приобщаването на по-отдалечените райони чрез изграждане на трансевропейски мрежи, подпомагане на МСП и насърчаване на иновациите и професионалните умения.

Регионалната политика е израз на солидарността в ЕС с по-необлагодетелстваните региони. Целта е да бъдат преодолені по-значимите икономически, социални и териториални различия между отделните региони в Европа. Европейската комисия е тази, която определя приоритетите и регионите, получатели на помощ.

Комисията разполага с близо 350 млрд. евро по структурните фондове и Фонда за сближаване, отпускани предимно под формата на субсидии за изпълнение на регионалната политика в периода 2007-2013 г. Средствата са за насърчаване на икономическия растеж и за създаване на работни места, примерно чрез подобряване на транспортните връзки в отдалечените

Пътниците във Варшава ползват по-големите удобства и бързина на новите мотриси, закупени с подкрепата на ЕИБ. Банката подпомага обновяването на подвижния състав и свързаната с него инфраструктура.

райони, стимулиране на малките и средните предприятия (МСП) в необлагодетелствани райони, инвестиции за по-чиста околна среда и повишаване качеството на образованието и професионалната подготовка.

ЕИБ е банката на Европейския съюз и като такава, нейните заеми допълват средствата за инвестиции в регионите от страна на Комисията. Няма нито един регион в ЕС, който да не е получил заем от ЕИБ.

Целеви продукти за усвояване на средства от структурните фондове

Чрез рамковите заеми се финансират многоцелеви инвестиционни програми в един или няколко сектора, обикновено изпълнявани от органи от публичния сектор - национални, регионални или местни, за срок от няколко години. Рамковите заеми са предвидени предимно за инфраструктурни инвестиции в областта на възобновяемите енергийни източници, енергийна ефективност, транспорт или градоустройствени подобрения. През 2012 г. рамковите заеми на ЕИБ в размер на 3,7 млрд. евро допринасят за важни инвестиции в целия ЕС.

Структурните фондове на ЕС целят преодоляване на различията между регионите по отношение на доходите, благосъстоянието и възможностите, но тези средства се отпускат само при условие, че органите на местно самоуправление са в състояние предварително да заделят собствени средства. Във времена на финансови ограничения, някои публични органи трудно могат да заделят собствени средства за съвместно финансиране, което спира инвестиции, способни да тласнат растежа напред.

Специален вид рамков заем, заемът по структурни програми, се превърна във важен кризисен инструмент. Заемите на ЕИБ по структурни програми спомогат за преодоляване на недостига с частично покритие на националното съфинансиране по инвестиции в широк кръг приоритетни проекти, субсидирани със средства от структурните фондове на ЕС. Предварителните плащания по това съфинансиране са от голямо значение за стабилизиране на инвестиционните потоци, растежа и заетостта. По този начин, банката помага на регионите да оползотворят наличните във фондовете на ЕС средства. През 2012 г. заемите по структурни програми възлизат на близо 2,1 млрд. евро, благодарение на които са направени важни инвестиции в Кипър, Португалия, Унгария и Словения.

Заемите за най-тежко засегнатите от кризата страни спомогат за по-нататъшни инвестиции от страна на държавния сектор.

Приспособяване към извънредни обстоятелства

Заемите за особено тежко засегнатите от кризата страни спомогат за по-нататъшни инвестиции от публичния сектор. В това отношение ЕИБ има особена заслуга за осигуряване на по-добър достъп до финансови средства, преодоляване на спада в ликвидността и предоставяне на консултантски услуги във връзка с реструктурирането.

Общо изплатените суми по заеми в Гърция, т.е. средства, влети в реалната икономика, възлизат на над 900 млн. евро за 2012 г. В Гърция ЕИБ насочва усилията към икономическата и социалната инфраструктура и в по-малките дружества. През 2012 г. са заделени 705 млн. евро за проекти в енергетиката и образованието, както и за МСП. Създаден е целеви гаранционен фонд за МСП, който започва работа през 2012 г. Той е част от конкретните усилия на Групата на ЕИБ за привличане на средства и подобряване на достъпа на малките местни предприятия до финансиране. Фондът е съвместна инициатива на Гърция, Европейската комисия и ЕИБ. Учреден въз основа на 500 млн. евро, неусвоени от страната сред-

ства по структурните фондове, фондът ще гарантира заемите на ЕИБ за МСП с посредничеството на банки партньори в размер до 1 млрд. евро. Малките стопански предприятия са основен двигател на износа на Гърция. За да бъде подкрепено възстановяването на икономика чрез износ, ЕИБ създаде нови продукти за финансиране на търговията на МСП на стойност 500 млн. евро.

Финансовата подкрепа за Португалия през 2012 г. възлиза на 740 млн. евро. ЕИБ подписа заеми в размер на 870 млн. евро и използва новаторски методи, за да привлече допълнителни инвестиции от националния бюджет и от ЕС. Положени са изключителни усилия за създаване на портфейл от държавни гаранции в размер до 2,8 млрд. евро, с което се полгат основите за допълнителни 1 млрд. евро за нови операции в бъдеще.

Общият размер на финансирането за Ирландия през 2012 г. възлиза на повече от 530 млн. евро, изплатени по заеми. Голяма подкрепа е оказана от банката за възобновяеми източници на енергия и водоснабдителна инфраструктура, както и за образование и за по-малки предприятия. Одобрените заеми са на стойност над 500 млн. евро.

План за съвместна дейност за растеж в Централна и Югоизточна Европа

ЕИБ е ключов фактор за изпълнението на Съвместния план за действие на международните финансови институции, в чийто център е поставен растежът в Централна и Югоизточна Европа и е пряко следствие от задълбочаващия се икономически застой в останалата част от Европа. В самото начало, през 2012 г., ЕИБ ангажира най-малко 20 млрд. евро, в допълнение към 30-те млрд. евро по плана, разработен съвместно с Групата на Световната банка и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР).

Предвидената подкрепа е за приоритетни области, като МСП, възобновяема енергия и енергийна ефективност, иновации и сближаване. Особено внимание ще бъде обърнато на активизиране на безвъзмездната помощ в ЕС, осигуряване на привлечени средства за публични и частни начинания, целеви консултации на ЕИБ в Албания, Босна и Херцеговина, Хърватия, Естония, Бившата Югославска Република Македония, Унгария, Косово, Латвия, Литва, Черна гора, Полша, Румъния, Сърбия, Словакия и Словения, всяка от които е сериозно засегната от кризата.

Подкрепа за по-слабо развитите региони

В допълнение към финансовата помощ, ЕИБ предлага и техническа помощ, за да могат по-новите държави членки успешно да усвояват средствата по структурните фондове и Фонда за сближаване. Заедно с Европейската комисия, ЕИБ разработи няколко инструмента, чрез които съчетава средствата от ЕИБ с тези от бюджета на ЕС.

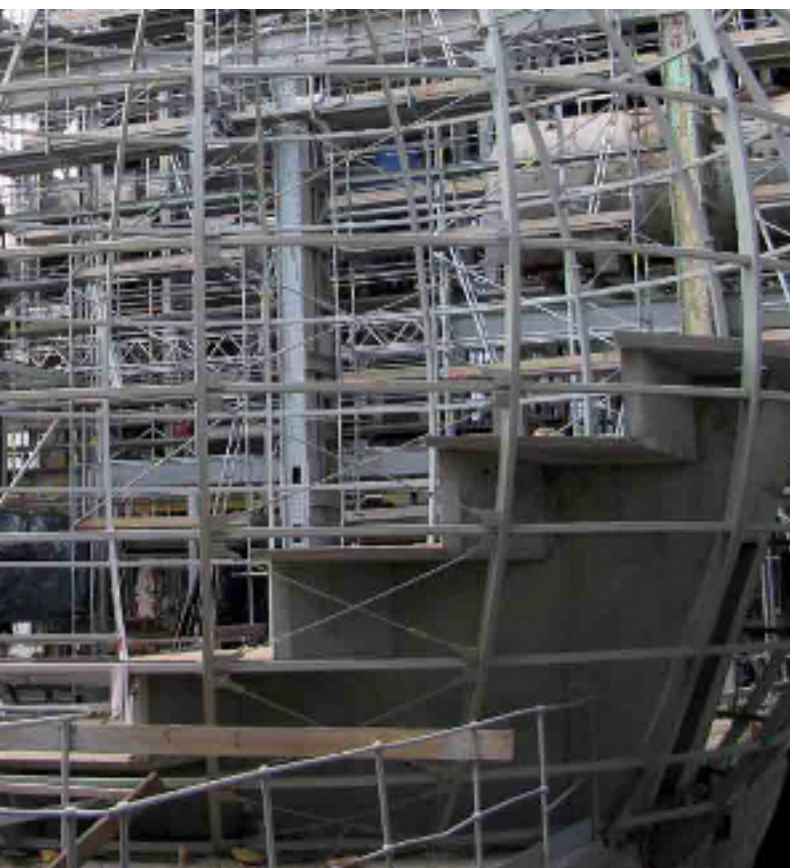
„Джаспърс“, инициативата за съвместна подкрепа на проекти в европейските региони, е един от ярките примери, който е под управлението на ЕИБ и се съфинансира от Европейската комисия, Европейската банка за възстановяване и развитие и немската насърчителна банка KfW Bankengruppe. По тази линия се осигурява техническа помощ на страните получатели на средства от структурните фондове на ЕС, за

да могат да повишат качеството на големи проекти, с които да кандидатстват за безвъзмездно финансиране от структурните фондове и фонда за сближаване на ЕС. От създаването му през 2006 г. досега, по „Джаспърс“ са подпомогнати 226 проекта в 12 страни, чиято инвестиционна стойност възлиза на близо 39 млрд. евро. Над 10 млрд. евро от тях са предоставени само през 2012 г.

Поощряване на трансграничното регионално сътрудничество

Трудностите в някои региони могат да бъдат преодолени най-успешно чрез сътрудничество с други, съседни региони. Именно това Европейската комисия нарича „европейско териториално сътрудничество“. Структурните фондове на ЕС насърчават тясното сътрудничество между регионите по въпроси от общ

„Джаспърс“ (JASPERS) – консултации по инфраструктурни проекти за нови държави членки

Съвместна подкрепа за проекти в европейските региони (ЕИБ, Европейска комисия, Европейска банка за възстановяване и развитие и немската насърчителна банка KfW Bankengruppe)

„Джесика“ (JESSICA) – подкрепа за градско развитие

Съвместно европейско подпомагане за устойчиво финансиране в градските зони (ЕИБ, Европейска комисия и Банката за развитие на Съвета на Европа)

„Джеремии“ (JEREMIE) – Гъвкаво финансиране за МСП

Съвместни европейски ресурси за микро- и средни предприятия (ЕИФ и Европейска комисия)

„Джасмин“ (JASMINE) – целеви консултации за институциите за микрофинансиране

Съвместна инициатива в подкрепа на институциите за микрофинансиране в Европа (ЕИФ и Европейска комисия)

интерес. ЕИБ също подкрепя регионални инициативи, които сближават държавите членки на ЕС и страните партньори.

В региона на Балтийско море, ЕИБ подкрепя проекти, които обхващат Дания, Естония, Финландия, пет федерални провинции в Германия (Берлин, Бранденбург, Хамбург, Мекленбург-Форпомеран и Шлезвиг-Холщайн), Латвия, Литва, Полша, Швеция, Исландия, Норвегия и Русия. Целта е регионът да стане екологично устойчив, конкурентоспособен и достъпен, както и да бъдат предотвратявани рисковете. През 2012 г. банката подпомогна тази инициатива с 64 заемни операции на обща стойност 7,7 млрд. евро за региона на Балтийско море.

Стратегията за Дунавския регион предвижда инвестиции в подкрепа на общи цели в Австрия, България, Чешката република, Германия (Баден-Вюртенбург и Бавария), Австрия, Унгария, Румъния, Словения,

Словакия, Босна и Херцеговина, Хърватия, Черна гора, Сърбия, заедно с Молдова и Украйна. През 2012 г. банката подпомага 83 операции на обща стойност 7,5 млрд. евро по поречието на р. Дунав.

Опазване на околната среда – финансиране на мерки във връзка с промяната на климата

Банката е сред най-големите източници на средства за мерки по отношение на промяната на климата, като само през 2012 г. предоставя над 13 млрд. евро. ЕИБ подкрепя целите на ЕС за неподвластен на климата растеж както в ЕС, така и извън него, при ниски въглеродни емисии. Като водеща финансова институция, която подкрепя новаторските екологични технологии, ЕИБ е решена да бъде катализатор за инвестиции.

Е ИБ дава твърдата си подкрепа за целта на ЕС, европейската икономика да стане по-щадяща по отношение на климата до 2050 г., като изпълни целите за 2020 г. за намаляване на емисиите от парникови газове с 20 %, осигури до 20% от енергията от възобновяеми източници и съкрати потреблението на енергия с 20%. Изграждането на нисковъглеродна икономика е несъмнено една от най-неотложните задачи, пред които се изправя света в наше време.

Ако бъде създаден нисковъглероден обществен ред, ще навлязат висши технологии и ще бъдат създадени природосъобразни работни места. Според Европейската комисия, до 2020 г. могат да бъдат създадени до 1,5 млн. нови работни места. Сред другите ползи са: намаляване на зависимостта на Европа от вноса на енергия, понижаване на сметките за енергия, ограничаване на замърсяването и повишаване на мобилността. Преходът към интелигентна икономика с ефективно оползотворяване на ресурсите е от жизненоважно значение за Европа, ако иска да е конкурентоспособна.

Наред с това, изменението на климата изисква от нашите общества да бъдат приспособими. Поради това, консултацията и отпуснатите от ЕИБ средства за проекти в полза на устойчивостта спрямо климатичните промени са от значение за дългосрочната перспектива на проектите.

Финансовата подкрепа на ЕИБ за новаторски решения по отношение на климата е насочена предимно към заеми за следните сектори: възобновяема енергия, енергийна ефективност, устойчив транспорт, водоснабдяване, управление на рисковете от наводнения и горско стопанство. Климатът е ключов фактор във всички операции, като например изборът на най-добрите налични технологии. Разработени са и новаторски финансови инструменти с възможност да понесат по-голям финансов риск, често в сътрудничество с Европейската комисия и международни организации. Добър пример в това отношение е инициативата за устойчива енергия за всички, подета през 2012 г. заедно с ООН.

Свеждане до минимум на въглеродния отпечатък

Още през 2009 г. ЕИБ се ангажира с тригодишна пилотна инициатива за измерване на въглеродния отпечатък при проекти на ЕИБ във всички сектори, за да прецени ясно резултатите от дейността си с оглед на изпуснатите и спестените емисии. През 2012 г. банката приключи пилотния проект и анализира поредните годишни данни за емисии: включени са 71 проекта, като общата сума на инвестициите е 55 млрд. евро, от които 21 % са осигурени от ЕИБ. Според разчетите се очаква тези инвестиции на ЕИБ да доведат до изпускане на равностойността на 7,5 млн. тона CO₂ годишно. Очаква се, благодарение на тези инвестиции на ЕИБ, общият обем спестени емисии на CO₂ да е в равностойност на 2,2 млн. тона годишно.

Впрягане на финансовите средства в служба на по-ниските емисии

Финансирането от страна на ЕИБ за възобновяема енергия и енергийна ефективност пряко влияе на намаляването на емисиите от парникови газове. Подкрепата за подобни инициатива през 2012 г. е в размер на 4,4 млрд. евро.

ЕИБ е водеща финансова институция в областта на вятърната енергия в ЕС. През последните години банката увеличи кредитирането на вятърни паркове както наземни, така и в морската шир. Само през 2012 г., ЕИБ финансира десет проекта за ветрова енергия със заеми в размер на 1,4 млрд. евро. По дефиниция, тези проекти са мащабни, дългосрочни и сложни в техническо отношение. По тази причина ЕИБ се явява естествен съдружник в сектора както по отношение на финансовите възможности, така и по отношение на експертния опит. По същата причина, банката финансира проекти за слънчева енергия както за електроцентрали с концентрирана електроенергия, така и за фотоелектрични централи. През 2012 г. са подписани заемни договори за девет слънчеви електроцентрали на обща стойност 425 млн. евро. С всеки проект технологиите стават все по-ефективни и усъвършенствани.

Въпросът за енергийната ефективност се взема под внимание за всички проекти на банката. Очаква се целевите инвестиции в енергийна ефективност да осигурят допълнителни ползи. Финансираните проекти от този род обхващат както предлагането, т.е. комбинирани електро- и топлоцентрали, ТЕЦ-ове, така и търсенето, изразяващо се най-вече в топлоизолация на обществени и жилищни сгради.

Повишаване на устойчивостта спрямо климатичните промени

Приспособяването към последиците от изменението на климата на ранен етап е по-резултатно и по-евтино, отколкото прибързаните спешни мерки. Понятието „устойчивост спрямо климата“ отразява тези съображения, които са част от оценката на всеки проект на ЕИБ. За конкретни проекти през 2012 г., които укрепват устойчивостта спрямо климатичните изменения и приспособимостта към променливите климатични условия, са отпуснати заеми в размер на 1 млрд. евро.

Много от проектите на ЕИБ за горско стопанство са за мерки за приспособяване. Така на-

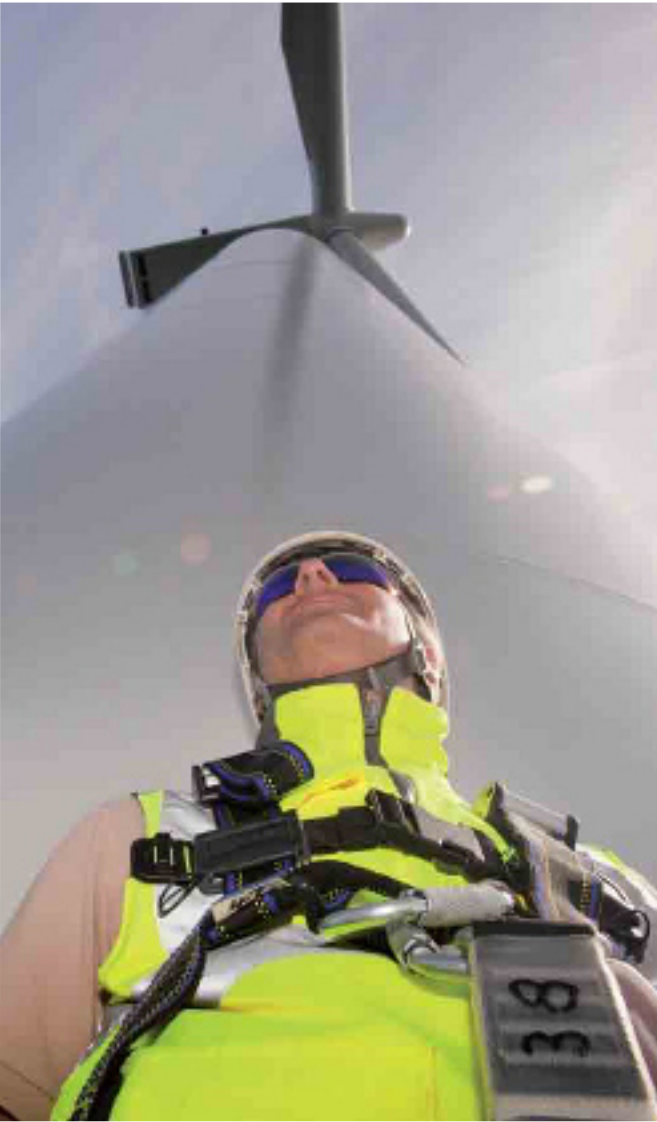
пример, горските масиви могат да спомогнат за предотвратяване на ерозията на почвата и ограничаване на опасността от наводнения, а освен това допринасят за биоразнообразието, плодородието на почвите и басейновото управление. Наред с това, те могат да изпълняват ролята на въглеродни усвоители, които регулират световния климат. Нашата дейност е съсредоточена предимно в ЕС, но присъстваме и в развиващите се икономики, в тясно сътрудничество Европейската комисия и международни финансови институции.

Зачестилите прояви на крайни климатични явления засягат особено неблагоприятно сладководните запаси и тяхното качество, което поражда свързани с водите природни бедствия като засушавания и наводнения. ЕИБ е най-големият източник на заеми за водния сектор в света. Друга важна цел, освен приспособяването към климата, е комплексното управление на водните ресурси. В Южна Африка например, ЕИБ подпомага водоснабдителната система на град Дърбан и по северното крайбрежие с три заема за изграждане на язовир и водопреносна и водоснабдителна система до 2025 г. за задоволяване на потребностите от вода на 5,5 млн. души в региона.

ЕИБ финансира новаторски мерки по отношение на климата предимно чрез кредитиране на секторите за възобновяема енергия, енергийна ефективност, устойчив транспорт, водоснабдяване, управление на риска при наводнения и горско стопанство.

Специализирани фондове и инициативи

ЕИБ е поела изключителен ангажимент да финансира проекти във връзка с изменението на климата на фона на бюджетни съкращения. В ролята си на катализатор за инвестиции във връзка с климата, банката си сътрудничи с обществения и частния сектор по редица инициативи за привличане на средства. Наред с това, банката създаде дялови и въглеродни фондове за по-нататъшна подкрепа на проекти за възобновяема енергия и енергийна ефективност. ЕИБ работи с организаторите на проекти за предоставяне на техническа помощ на ранен етап от разработката на проекти. В същото време, ЕИБ управлява и участва в няколко други инициативи, свързани с енергетиката и изменението на климата:

Европейският фонд за енергетика, изменение на климата и инфраструктура 2020 г. (фонд Marguerite) е замислен да стимулира инвестициите в инфраструктура, в изпълнение на политиката на ЕС в областта на изменението на климата, сигурността в енергетиката и трансевропейските мрежи.

Фондът за „зелен“ растеж осигурява финансиране, в т. ч. и заеми, дялово участие и техническа помощ, за енергийна ефективност и проекти за възобновяема енергия в Югоизточна Европа.

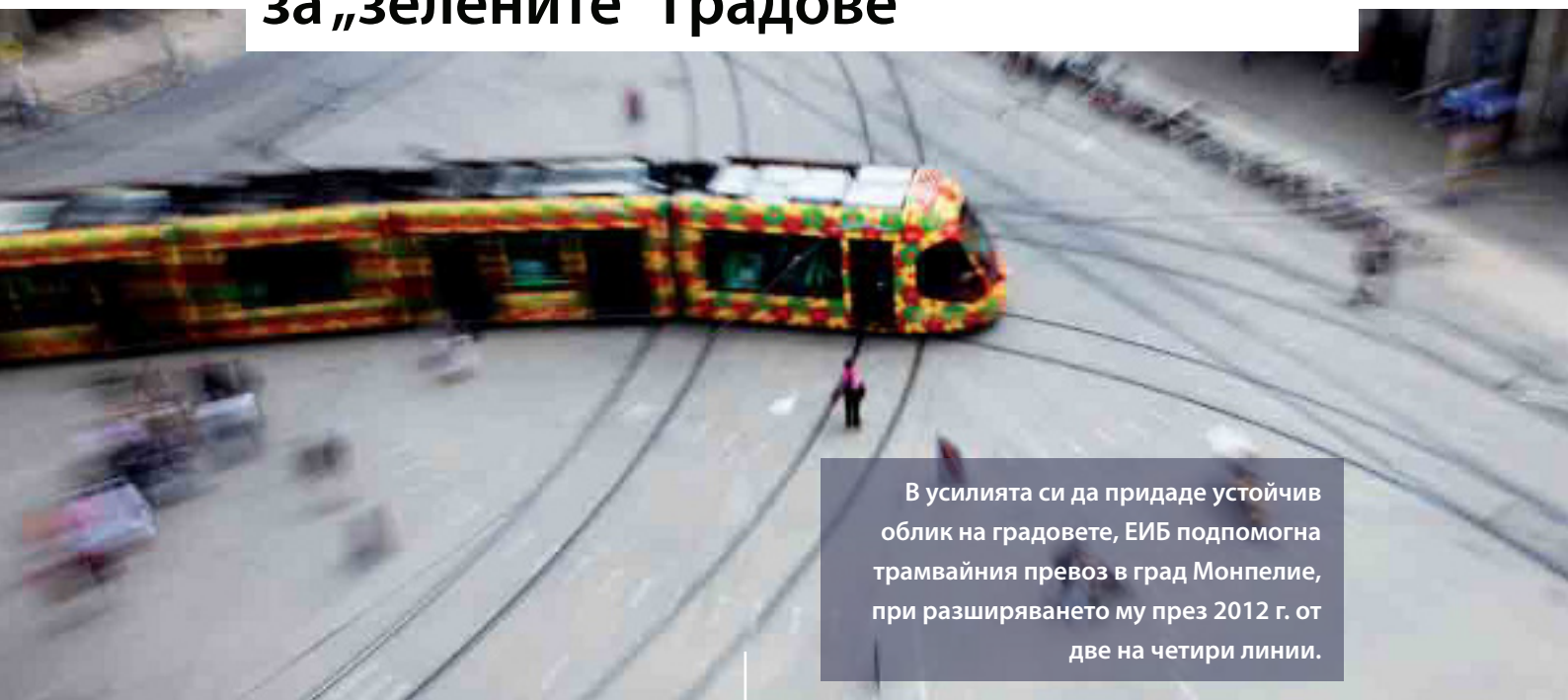
Устойчива енергия за всички (SE4All) цели да предостави всеобщ достъп до съвременни енергийни услуги и да удвои показателите както за енергийна ефективност, така и дела на възобновяемите енергийни източници в световния енергиен микс до 2030 г.

NER300 е най-мащабната програма в света за финансиране на демонстрационни проекти за улавяне и съхранение на въглерода и за новаторски технологии за възобновяема енергия.

Климатичният фонд „Алтелиа“ е новаторско предложение от 2012 г. в подкрепа на устойчивото земеползване и опазване на девствени гори.

Облигационната емисия на ЕИБ за повишаване информираността относно климата привлича средства за кредитиране на възобновяемите енергийни източници и енергийна ефективност. От 2007 г. досега ЕИБ е емитирала облигации на стойност 1,7 млрд. евро по тази линия. Само през 2012 г. облигациите са привлекли равностойността на 350 млн. евро.

Помощ за „зелените“ градове

В усилията си да придаде устойчив облик на градовете, ЕИБ подпомогна трамвайния превоз в град Монпелие, при разширяването му през 2012 г. от две на четири линии.

В основата на дейността на ЕИБ в градските зони е стремежът те да щадят околната среда и да се развиват с устойчиви темпове.

Природосъобразният обществен транспорт е ключ към устойчивостта на градовете. През 2012 г. ЕИБ предоставя заеми в размер на 8 млрд. евро за устойчивост на градовете.

В градските зони живеят 75 % от европейците и там се създава близо 85 % от БВП на ЕС. Градските райони се явяват сърцето на иновациите и икономическия растеж, там са съсредоточени работните места, стопанските предприятия, висшите учебни заведения. В градовете, обаче, се концентрират големи проблеми, свързани със социалната равнопоставеност и устойчивостта на околната среда. В европейските градове се използва 80 % от енергията и се изпускат 80 % от парниковите газове. Това означава, че градовете трябва да намерят решения

на някои от сериозните предизвикателства на съвременното, като замърсяването, вредните емисии и състоянието на инфраструктурата, които следва да отговарят на темповете на развитие на градовете.

Придаване на устойчив облик на градовете

Заемите на ЕИБ за градовете са насочени към проекти за обновяване и съживяване, които спомагат за формирането на устойчиви общности чрез подобряване в най-засегнатите от бедност райони. Целта на банката е по-доброто оползотворяване на ограничения поземлен ресурс, подкрепа за общински инвестиции в обновяване на обществените сгради и опазване на културното наследство. През 2012 г. близо 2,4 млрд. евро са вложени в градоустройство и обновяване, и проекти в здравеопазването.

Европейско подпомагане за местна енергетика (ЕЛЕНА) е съвместна инициатива на ЕИБ и Европейската комисия в помощ на местните и регионалните органи на управление при подготовката на привлекателни за външно финансиране проекти за енергийна

През изминалите пет години ЕИБ се включи във финансирането на проекти за:

- 32 метро системи
- 4 градски ж.п. системи
- 48 трамвайни системи
- 48 ж.п. системи и
- 27 високоскоростни ж.п. системи.

Близо **25 МЛН.** души в ЕС всеки ден използват различни видове обществен транспорт, финансиран от ЕИБ.

Париж е първият европейски град, който въвежда комплексен и пълен достъп на електромобили до инфраструктурата. ЕИБ отпусна заем в размер на 75 млн. евро, за да може френската столица да стане природосъобразен град.

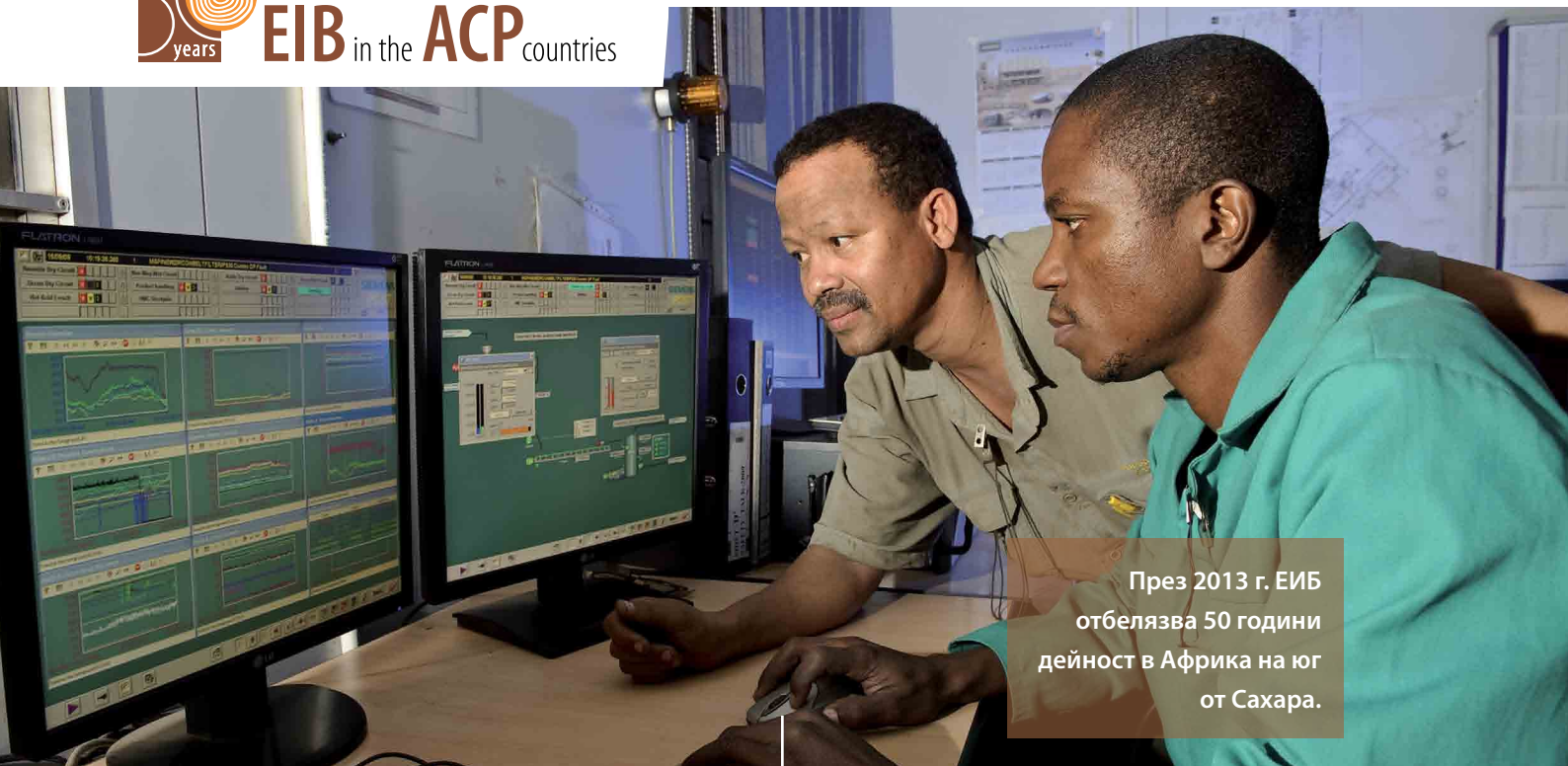
ефективност и за възобновяеми енергийни източници. По „Елена“ се покриват част от техническите разходи по подготовката, изпълнението и финансирането на инвестиционната програма. През 2012 г. ангажираните по „Елена“ средства за техническа помощ на бенефициерите възлиза на 12 млн. евро, с което общата сума заделени средства достига 37 млн. евро.

Подкрепа за устойчивост на транспорта

Подкрепата на ЕИБ за устойчивост на транспорта включва строителство, разширяване и ремонт на инфраструктурата на обществения транспорт, насърчителни мерки за колезеденето и пешеходните зони, както и електромобилите. Наред с това, банката оказва помощ за разработването на по-екологични и по-безопасни автомобили, като подкрепя научни и развойни дейности за решения, които са енергийно ефективни и с ниски емисии. Подпомаганите от нея проекти допринасят за повишаване качеството на въздуха, понижаване на шумовото замърсяване, подобряване на безопасността, енергийната ефективност и ограничаване на емисиите от парникови газове.

„Джесика“ в служба на градовете

Инициативата „Съвместно европейско подпомагане за устойчиво финансиране в градските зони“ („Джесика“) е съвместно начинание на Европейската комисия, ЕИБ и Банката за развитие на Съвета на Европа. Тя спомога за разпределянето на средства от структурните фондове на ЕС и улеснява използването им за финансиране на благоустройствени проекти с търговска цел чрез така-наречените фондове за градско развитие. ЕИБ предоставя съвети относно ефективното изразходване на средства и съдейства за управлението на фондовете. Към края на 2012 г. са възложени общо 75 оценки по „Джесика“ и са подписани договори за 18 доверителни фонда на обща стойност 1,7 млрд. евро в 54 региона. Броят на фондовете за градско развитие достигна 37 в края на 2012 г., а общият размер средства е близо 1,4 млрд. евро.

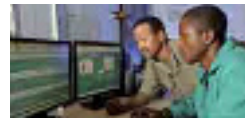
През 2013 г. ЕИБ отбелязва 50 години дейност в Африка на юг от Сахара.

Дейността на ЕИБ по света стои в основата на външнополитическите цели на ЕС. Чрез проектите, които финансира, банката допринася за растежа и заетостта извън ЕС. ЕИБ е банката на ЕС и поради това е естествен партньор на Европейската комисия и Европейската служба за външна дейност във финансирането на проекти, утвърждаващи външнополитическите цели на ЕС в чужбина. През 2012 г. заемите на ЕИБ в други части на света достигат близо 7,4 млрд. евро.

Заеми извън ЕС по региони

- Страни по линия на разширяването
- Средиземноморски страни
- Съседни страни на Изток
- Африка, Карибския Тихоокеански басейн
- Азия
- Латинска Америка

Тласък на устойчивия растеж извън ЕС

Повечето финансови операции на ЕИБ извън ЕС се извършват на базата на бюджетни гаранции, уредени в мандати за външна дейност в различни региони на света: страни на предприсъединителен етап, съседи на Юг и на Изток и страни партньори в Азия, Латинска Америка и Южна Африка. Мандатите за извършване на дейност в тези райони изтичат през 2013 г. Гаранцията е на обща стойност 29 млрд. евро за периода 2007-2013 г. Сумата включва 2 млрд. евро заемни средства, предвидени за мерки по отношение на климата, както и помощи за страните в южното Средиземноморие, в подкрепа на политическите реформи след „Арабската пролет“. Мандатите за следващия период (2014-2020 г.) ще бъдат обсъдени от Европейската комисия, Европейския парламент и Съвета през 2013 г. Благодарение на бюджетните гаранции от ЕС, ЕИБ е в състояние да допълва средствата от ЕС с привлечени такива при изгодни и гъвкави условия, и по този начин да засили външнополитическото въздействие.

Във всички споменати региони, банката оказва съдействие на проекти, които допринасят за растежа и създаването на работни места. Тя извършва това чрез предоставяне на средства и техническа помощ за развитие на местния частен сектор, изграждане на социалната и икономическата инфраструктура и мерки по отношение на климата.

Кредитирането в страните от Африка, Карибския и Тихоокеанския басейн (АКТ) и отвъдморските страни и територии (ОСТ) става по силата на Споразумението от Котону, с което се уреждат отношенията на ЕС със споменатите страни партньори. Споразумението бе подновено през 2010 г. При заложената рамка,

средствата постъпват от бюджетите на държавите членки по линия на Европейския фонд за развитие и се допълват от собствените средства на ЕИБ.

ЕИБ е банката на ЕС и поради това е естествен партньор на Европейската комисия и Европейската служба за външна дейност във финансирането на проекти, утвърждаващи външнополитическите цели на ЕС в чужбина. Финансираните от банката проекти постигат осезаеми резултати и променят живота на хората.

Предоставяне на финансови средства и експертни знания на кандидати за членство в ЕС

Отпускането на заеми на страни в предприсъединителен етап е добър начин те да постигнат напредък по пътя към желаното членство в ЕС. Разширяването на ЕС изисква инвестиции, за да могат тези страни да се приспособят към европейския икономически и социален ред и стандартите в ЕС. През 2012 г. кредитите за страните кандидати за членство в ЕС възлизат на 3,1 млрд. евро. Хърватия, която ще се присъедини към ЕС през юли 2013 г. получава заеми в размер на 300 млн. евро.

През 2012 г. Инвестиционната рамка за Западните Балкани оказва помощ на малки и средни предприятия, инициативи във връзка с климата и други приоритети. Тази съвместна инициатива, подета през 2009 г. от Европейската комисия, ЕИБ, ЕБВР и банката за развитие на Съвета на

ЕИБ оказва подкрепа на първия проект за слънчева енергия в Северна Африка и ангажира общо 300 млн. евро. Комплексът за слънчева енергия Уарзазате в Мароко ще осигурява електроенергия за над половин милион души.

Европа предоставя безвъзмездна помощ, като допълнение към заеми за финансиране на инфраструктура с приоритетно значение за Западните Балкани. Към края на 2012 г. вече са осигурени 279 млн. евро безвъзмездна помощ за над 138 проекта, получили инвестиционни заеми в размер над 7,7 млрд. евро от международни финансови институции, от които 2,3 млрд. евро по подписани договори.

Подкрепа за съседите на ЕС на Изток и на Юг

Осигуряването на устойчив растеж и работни места в Южното Средиземноморие (Алжир, Египет, ивица-та Газа/Западния бряг на р. Йордан, Израел, Йордания, Ливан, Мароко, Тунис, а в скоро време - Либия) е водещ приоритет за банката, която вече е основната публична финансова институция в региона и е важен фактор за инициативата за партньорство от Довил, чиято цел е укрепване на демократичния и икономически преход след събитията от „Арабската пролет“. През 2012 г. ЕИБ подписа заеми в размер на близо 1,7 млрд. евро в подкрепа на развитието на частния сектор и за

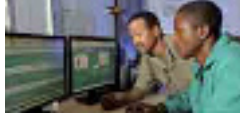
ускоряване изпълнението на инфраструктурни проекти в страните от Средиземноморието.

Преустановената заемна дейност и техническата помощ на ЕИБ за Сирия не бе възобновена през 2012 г., след решението на ЕС за налагане на санкции на управляващия страната режим.

По линия на партньорството със съседите на Изток (Украйна, Молдова, Грузия, Армения, Азербайджан и Русия), през 2012 г. ЕИБ съдейства за достъпа на малки предприятия до финансиране и подпомогна стратегически инфраструктурни проекти със заеми за над 900 млн. евро. Механизмът за Източно партньорство на ЕИБ осигурява допълнителни средства за кредитиране на инвестициите на ЕС в региона, особено тези на европейските компании.

Намиране на партньори

Партньорските взаимоотношения са отличителна черта в дейността на банката, особено извън ЕС. Все по-често безвъзмездната помощ от страна

При изпълнението на водния проект в Кампала, ЕИБ обедини усилията си с партньорите си по Инициативата за взаимопомощ. Целта е по-качествено пречистване на водите и снабдяване с питейна вода на два и половина-милионното население на столицата на Уганда, както и достъп до чиста и безвредна питейна вода на други 400 000 души.

на ЕС се съчетава със заеми от ЕИБ, за постигане на по-високи резултатите по проектите. Наред с това, банката участва дейно в Платформата за външно сътрудничество и развитие на ЕС, създадена с цел ефекта от външното сътрудничество на ЕС да стане по-осезателен. Така ще бъдат привлечени средства за допълване на ограничения ресурс за партньорите на ЕС и ще бъде повишена ефективността на проектите за развитие.

ЕИБ и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) редовно си сътрудничат и съвместно предоставят финансова помощ по проекти в страните от „Източното партньорство“. Сътрудничеството обхваща също дейността по южното Средиземноморие. През 2012 г. ЕИБ подписа меморандум за разбирателство със Службата за външна дейност на ЕС, Европейската комисия и ЕБВР за проекти в обхвата на механизма за партньорство в името на модернизацията между ЕС и Русия, което тласна напред сътрудничеството в региона.

ЕИБ работи в тясно сътрудничество с Френската агенция за развитие (Agence Française de Développement) и немската насърчителна банка (Kreditanstalt für Wiederaufbau) в рамките на Инициативата за взаимопомощ (MRI), по линия на която една от участващите институции поема ръководната роля за оценка на всеки от съвместно

финансираните проекти. Благодарение на това, административните процедури за организаторите на проекти са облекчени, а оперативните разходи са пониски. Пилотната фаза завършва успешно през 2012 г. с 14 съфинансирани проекта в Африка, на юг от Сахара и в Близкия Изток/Северна Африка, като в началото на 2013 г. са подписани и насоки за работата. Инициативата допринася за ефективността на финансирането в подкрепа на политиката на ЕС и прави по-видими инвестициите на ЕС.

Оценка на резултатите за целенасочено въздействие

ЕИБ преминава към отчитане като отдава пръвостепенност на постигнатите резултати и засиления контрол върху дейността извън ЕС. През 2012 г. банката даде старта на пилотен етап от въвеждането на новата рамка за оценка на резултатите, чрез която се измерва и оценява отражението върху развитието въз основа на стандартни показатели. Чрез тази рамка се измерва заетостта и финансовото отражение на финансираните проекти, както и енергийната ефективност, въглеродния отпечатък, екологичните и социалните защитни механизми и влиянието върху фирменото управление по проекти в частния сектор.

Стабилен финансов партньор

Повече от 50 години, ЕИБ е стабилен финансов партньор и стожер на целите на ЕС. Във време на сътресения, банката остава носител на стабилност.

През 2012 г. нейните акционери взеха решение за увеличаване на капитала, за да подсилат инвестициите, които създават работни места и да стимулират икономическия растеж в Европа.

ЕИБ разполага с финансова автономност. Капиталът ѝ е на подписка от 27-те държави членки, които са нейни акционери. Делът на всяка държава в капитала на ЕИБ зависи от икономическия ѝ принос към момента на присъединяване към ЕС. През 2012 г. акционерите на ЕИБ вземат историческото решение на практика да удвоят внесения капитал на ЕИБ с 10 млрд. евро. Благодарение на това, ще могат да бъдат отпуснати допълнително 60 млрд. евро заеми за срок от 3 години за икономически изгодни проекти в ЕС. Крайният резултат е ръст на заемите, отпуснати от ЕИБ до 200 млрд. евро през периода 2013-2015 г. и осигуряване на инвестиционния компонент в съгласуваните мерки на ЕС срещу кризата.

Финансовата мощ на ЕИБ се дължи на високото качество на нейните активи, разумно управление,

мъдрия подход към риска, устойчивите печалби и стабилната ликвидност. В съвкупност, тези фактори гарантират отлична кредитна позиция, заедно със съответните предимства.

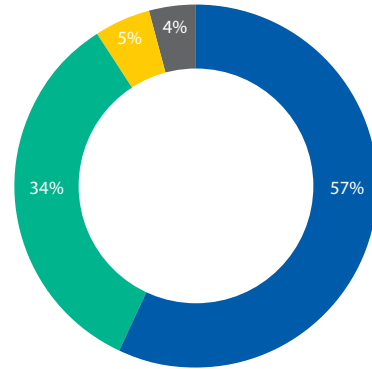
Отчетите от края на 2012 г., в които са заложили предстоящите приходни потоци в брой, показват значителен ръст на коефициента за капиталова адекватност — съотношението на капитала на банката спрямо активите — който е 23% в края на 2012 г. Качеството на активите се запазва, като към края на годината делът на лошите кредити в общия кредитен портфейл е близо до нулата (0,3%). Годишният излишък достига 2,7 млрд. евро и отразява рекордно високите нива на кредитиране през последните години.

Най-големият наднационален заемополучател в света

Банката е най-големият международен заемополучател и заемотодател в света. През 2012 г. банката привлича 71 млрд. евро на международните капиталови пазари.

Графика на разпределение на облигационните емисии на ЕИБ по региони.

- Европа
- Азия
- Близкия изток и Африка
- Северна и Южна Америка

Благодарение на финансовата си мощ, ЕИБ има възможност да заема средства при много изгодни условия. Клиентите, които кредитира банката, ползват тези благоприятни условия, тъй като банката не цели максимална печалба. Независимо от колебанията на пазарите, засегнати неблагоприятно от влошената икономическа среда в почти цяла Европа, през 2012 г. банката привлече 71,3 млрд. евро на международните капиталови пазари, като част от тях са авансово финансирани за 2013 г.

Органи на управление на ЕИБ

Ръководни органи на ЕИБ, според устава

Съветът на гуверньорите се състои от министри, посочени от всяка от 27-те държави членки, обикновено - министрите на финансите.

Съветът задава насоките за кредитната политика, одобрява годишните отчети и балансовия отчет и определя участието на банката във финансови операции извън Европейския съюз, както и увеличението на капитала. Наред с това, назначава членовете на Съвета на директорите, на Управителния комитет и на Одитния комитет. Съветът на гуверньорите се свиква веднъж годишно.

От 1 януари 2012 г. президент на ЕИБ е Вернер Хойер. Той е седмият президент на ЕИБ от основаването ѝ през 1958 г. Г-н Хойер е бил зам.-министър в Министерството на външните работи на Федерална република Германия, отговарящ за европейските въпроси и депутат в немския парламент.

Съветът на директорите единствен разполага с правомощия да взема решения за отпускане на сред-

ства, предимно под формата на заеми и гаранции, а също и за привличане на средства.

Той следи за надлежното функциониране на банката и за спазване при нейното управление на разпоредбите в договорите и устава, както и на общите насоки, възприети от гуверньорите. Членовете на Съвета се назначават за срок от пет години, който може да бъде подновен и се отчитат единствено пред банката.

Съветът на директорите се състои от 28 директори, като всяка държава членка предлага по един директор, а един директор се предлага от Европейската комисия. Има 18 заместници, което означава, че някои длъжности се съвместяват от групи държави. С оглед разширяване обхвата на професионалната подготовка на Съвета на директорите в определени области, Съветът може да привлече шестима експерти (трима директори и трима заместници) за участие в заседанията на Съвета в качеството им на консултанти без право на глас. Освен ако в устава не е предвидено друго, решенията се вземат с мнозинство от най-малко една трета от имащите право на глас, които представляват не по-малко от 50 % от записания капитал. Съветът на директорите провежда десет заседания годишно.

ЕИБ е единствената банка, публична собственост, чиито акционери са само 27-те държави членки на ЕС. Като част от семейството на ЕС, тя работи за растежа и работните места в ЕС и цялата ѝ дейност е подчинена на целите в политиката на ЕС.

Управителният комитет е постоянният колективен орган на управление на банката. Деветимата му членове работят под ръководството на президента и надзора на Съвета на директорите.

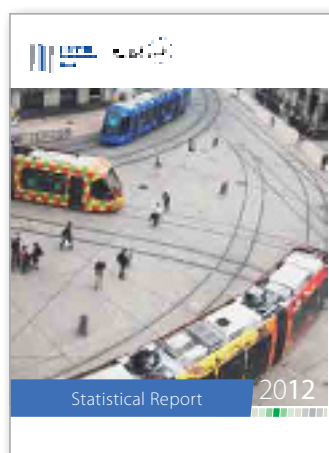
Управителният комитет се грижи за ежедневното управление на банката, подготвя решенията на Съвета на директорите и следи за тяхното изпълнение. Членовете му се назначават за срок от шест години, който подлежи на подновяване, и се отчитат единствено пред банката. Управителният комитет заседава веднъж седмично под председателството на президента. Съгласно устава на банката, президентът е и председател на Съвета на директорите. Четиримата най-големи акционери – Франция, Германия, Италия и Обединеното кралство – са постоянни членове на Управителния комитет.

Одитният комитет е независим орган, пряко подчинен на Съвета на гуверньорите, който е отговорен за одита на отчетите на банката и за удостоверяване на съответствието на дейността на банката с най-добрата банкова практика. Състои се от шестима членове с еднократен шестгодишен мандат в последователни финансови години.

Одитният комитет извършва проверка за правилното провеждане на операциите на банката и за надлежното водене на отчетността. Към момента на приемане на финансовите отчети от Съвета на директорите, Одитният комитет представя своите становища по тях. Докладите на Одитния комитет за резултатите от проверката на предходната година се изпращат на Съвета на гуверньорите, като се прилага годишния отчет на Съвета на директорите.

Членове на комитета за управление отляво надясно: Simon Brooks (Саймън Брукс), Anton Rop (Антон Роп), Mihai Tanasescu (Михай Танасеску), Pim van Ballekom (Пим ван Балеком), Wilhelm Molterer (Вилхелм Молтерер), Magdalena Álvarez Arza (Магдалена Алварес Арца), Dario Scannapieco (Дарио Сканапиеко), Philippe de Fontaine Vive (Филип де Фонтен Вив) и Werner Hoyer (Вернер Хойер).

ЕИБ желае да изкаже благодарност на следните агенции и автори на снимки, илюстрации този доклад:

© Sandvik, © CERN, AWS, MicroStart, Communauté d'Agglomération de Montpellier, © Port of Rotterdam, Conseil régional de Bretagne, © Caroline Ablain, © Walneywindfarm, © Autolib – Pascal Anziani, © EirGrid, Demis Sport, Itsa Bagel, Vigrad, Millennium Bcp, ©WarszawskaKolejDojazdowa, ©EDPR MargoninWindfarms, © Metro do Porto S.A., ©JASPERS, ©Moma Titanium, © KfW.

Оформление: EIB GraphicTeam.

Документът е отпечатан от Imprimerie Jouve на хартия MagnoSatin с мастила на базата на растителни масла. Сертифицирана в съответствие с правилата на Съвета по рационално използване на горския фонд (FSC), хартията е от 100% натурални влакна (от които най-малко 50% са от добре стопанисвани гори).

Смесени източници
Група продукти от добре
управлявани гори, като тези, които
използват изключително
издържани или дървета в млада

Светло: 08 000 493 019
www.fsc.org
© 1996 Forest Stewardship Council

Група на ЕИБ се състои от
Европейската инвестиционна банка и
Европейския инвестиционен фонд.

Европейска инвестиционна банка
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
☎ (+352) 43 79 – 1
☎ (+352) 43 77 04
www.eib.org – info@eib.org

Европейски инвестиционен фонд
15, avenue John Fitzgerald Kennedy
L-2968 Luxembourg
☎ (+352) 24 85 – 1
☎ (+352) 24 85 – 81301
www.eif.org – info@eif.org

www.eib.org